

Las Latweeschu lauschu draugs.

1834. 12. Awril.

15ta lappa.

Taunas sinnas.

No Rihges. (11. Awril.) Pagahjuschâ neddelâ jau sahze muhsu leela tilta gabbalus laist un festdeenâ meetus dsicht, tà ka wakkar wakkarâ tilts palikke gattaws. Schodeen taudis jau braukdami nahk pahri. — Labs pulzinsch kuggu jau klah, bet struhgu wehl mas atnahkuschi.

No Tauries walst Kreewu semmê, pee melnas juhras. Jau zitt-fahrt jums effam stahstijuschi, ka daschas tautas d'sillâ Kreewu semmê brihnum' dauds lohpu turroht, winnus pawissam ne kohpdami: laisch tohs pa deenu un nakti, pa wassaru un seemu laukâ dsichwoht, un tikween tad iseet, tohs fakert, kad tee winneem waijaga. Là ar saweem lohpeem arri tee Tattari darra, kas Tauries walstî, ne taht no Perekoppes pilseftas, pee melnas juhras dsichwo. Bet scheem lautineem scho gaddu leela nelaine irr notikusi. Janwar-mehnesi tur-patt juhmallâ, kur wissi winnu lohpi, sirgi un aitas laukâ bija, leela wehtra ar sneegu putteneem zehlahs un tik breefmigi plohsijahs, ka lohpi, gauschi istruh-kuschees, palikke itt kà trakki un, no wehja un putteneem dsichti, wissi kohpâ skreeschus skrehje taifni us juhras pussi un no strauja krasta eegahsahs juheâ un no-pihke. — Teig, ka schee lohpi 40 lihds 50 tuhksiosch rublus effoht bijuschi wehrte.

No Diffeldorpes pilseftas pee Rein-uppes, Wahzsemme. Tur wissapkahrt atkal tannî nakti preefsch 17tas Janwar-mehnescha deenas breefmiga wehtra plohsijahs un leelu skahdi pee dahrseem un mahjahm padarrija. Bet brihnumis arri, kas tur tuwumâ zaur wehju notikke! Dsichwoja tur masâ pilseftâ sawâs mahjâs diwi wezzeschi, wihs ar sawu seewu, un arri scho nakti kà jau eeradduschees, eeksch pascha behnina kambara weenâ gultâ gulleja. Bet winni tik zeeti bija eemigguschi, ka pawissam ne nomannija, ka wehtra jau wissu jumtu un schlaupstas gluschi bija nerahmufi. Un beidsoht wehjsch winnus abbus

lihds ar wissu gultu tik brihnischki isfweede us eelu, ka seewa wehl us paschas eelas gulta bija un wihrs, kaut gan no gultas iskritis, tatschu tikween mas fadausijahs.

Pahr mahn u gudribahm.

3fcha gudriba.

Wakkara laikâ ne effoht labbi, swescheem zilwekeem ko aisdohht,
woi teem palihdseht.*)

Seemas laikâ draudses skohlmeisteris nogahje wakkara pee to fainneeku Leepin Jurri, winnam labbu laimi wehleht us to jaunu gaddu. Kad winsch brihtinu tur bija parunnajees, tad eenahze sweschhs zella-wihrs un gauschi luhsahs, laijel no Deewa pusses pahr winnu apschehlojahs, un winnam kahdu zimdu dashwina; jo winnam sirgs ar wissu wesumu effoht eegahsees grahwî, un ar to mohzohtees, winnam zimds aigahjis straumê. Takhâ warrenâ fahnas laikâ nekur bes zimdeem ne warroht iseet. — "Kur pee wilka wella!" — ta eesauzahs Jurra fainneze Dahrre: "kam to plukku ne dseenn laukâ! Woi ne redseet, ka winsch irr burwis? — Kad gan labs zilweks wakkara laikâ zimdu prassihhs! Eij' pee kahka! Es tew zimdu ne dohtu, kad tu ir manna preekschâ paliku stihws!" — Skohlmeisteram, to dsirdohht, schauschalas paehgahje. Winsch pats fawus zimdu zella-wiham eedewe un to mihligi pawaddija. Altpakkal nahzis, fainneeku nehme pee rohkas, eewedde fahn-kambari un eefahze ta runnah: "Mihlajs draugs! Woi tad jums mihestibas darbu nekad naw waijadsgigi, ka juhs tohs ne prohtat un arri ne gribbat swescheem laudim mihestibu parahdiht?" — Saim-neeks: "Mannim nefas naw waijadsgigs; man pascham wiss irr deewsgan!" — Skohlmeisteris: "Labbi, draugs, pateizi schehligam debbefs-tehwam, kas tewi sweh-

*) Zittas pusses pa Widsemmi un Kursemmi semneekem atkal irr zittas dohmas. Tur winni tizz, ka ne effoht labbi, wakkara laikâ sweschha zilweka luhgfschanu ne paklausfift; jo wissi tee laudis, kas pa wakkaru apkahrt staiga, prohtoht burt un to zilweku, kas winnu luhgfschanahm ne paklausitu, drihs apburtu. — Tadeht arri Schihdi, Tschiggani un zitti wasankas tikween pa wakkaru labprahrt pee semneekem nahk, labbi sinnadami, ka winni, kad faule jau noreeteusi, tur wissu welti warr dabbuht, kas tik waisaga. Bet luht, kahda winnu wiltiba! Eet zaur wissu pasauli un, leelidamees ar fawu gudribu, wissur isness to wallodu: "Kursemme un Widsemme winneem wissbrangaki effoht klahjees, jo tur semneekem tik dauds leekas dohmas un wisswairak leela baaliba no burweem effoht, ka leelas skohlas winneem ne waijadseja, no semneeku rohkahm isdabbuht, ko tik gribbeja."

tijis. Bet muhsu swehts pestitajs mahza, fazzidams: teem wesseleem ahrstes ne waijaga, bet teem newesseleem.“ (Matt. 9, 12.) — Saimneeks: "Lai nu buhs; bet wezzi laudis fakka: ne essoht labbi, wakkara laikâ swescheem zilwekeem fo aisdoh, jo tad wissa swehtiba aiseetoht wehjâ.“ — Skohlmeisteris: "Ak tanu aplamu tizzibu! Bet, mihslojs kaiminsch, ne nemm' par launu; woi tu tad ne peeminni, kad tew pehrnâ wassarâ preefsch muhsu wahrteem rittens appaksch seena wesuma saplhse, kâ tew mihs' bija, kad manni puischti tew palihdseja wesumu uszelt un es tew likku wesselu ritteni doht? Woi tad man, to ritteni dohdoht, papreefsch bija dohmaht, woi ne essoht wakkara? Woi tad, zitteem palihdsoht, ja-rauga us laiku? — Deewa wahrdi fakka: Jettin, kâ juhs gribbat, ka zitteem laudim buhs juuns darricht, tapatt arridsan darrait juhs winneem (Mark. 6, 31.). Nu, kâ tu gribbeji, ka es tew palihdsehtu, tà bij' tew arri tam nabbagam zella-wihram palihdseht. Mums arri ne buhs pee labbdarrischa-nas us maksu gaidiht, jo ta mums gan muhschibâ ne suddihs. Zahdai waijaga buht tai tuwaka mihestibai.“ — Turris no kauna ne sinnaja, fo atbildeht. Bet skohlmeisteris runnaja wehl tà: "Pasaule daudskahrt noteek, ka mums zittu zilweku palihdsibas un mihestibas waijaga. Un to muhsu kristiga tizziba mahza, ka mums buhs zits zittu mihsloht. Woi tad ne fakka swehti raksti, ka mums buhs Deewu mihsloht no wissas firds un dwehseles, un faru tuwaku kâ fewi paschu? (Matt. 22, 37. 39.) Bet ja kas fakka: es mihestiju Deewu, un eenihd faru brahli, tas irr melkulis. (1. Jaha. 4, 20.) — Deews muhs wissus mihslo, kâ tehws farus behrnus; bet kâ mehs warram fauktees Deewa behrni, zits zittam mihestibu aisleegdami, zits zittu eenihdedami? — Mehs effam, tà fakkoht, wissi weenas meefas lohzefti, zaur to kristibu eeksch Jesus Kristus faweenoti. Bet kahda pastahwiba tad teem lohzeftleem warr buht, ja tee naw weenâ prahâtâ, mihligi, saderrigi? — Tee arri ne warr fauktees Kristus laudis jeb winna lohzefti, kas farâ starpâ zits zittam ne gribb palihdseht. — Tad, draugs, mehs dsifwofim tà, kâ peenahkahs, ja zits zittu labprahâ uskemmam, lai buhtu sweschs, lai pasihstams; tad tam mihestibas baußim buhßim paklausifuschi. To lai mehs arri faweeneye geeti eespeescham firdi; par to tee muhs swehtibs un mums wehl kappâ pateiks. Kahds falds mums tad pastarâ deenâ tas preeks buhs, kad tee, kurreem mehs scheitan labbu darrijuschi, Deewa preefschâ to apleezinahs un mums pateiks. Kâ jauki skannehs pestitaja wahrdi: juhs esseet manni glahbuschi, mannim palihdsejuschi gruhtâ deenâ: nahzeet schurp, juhs manna tehwa

swehtiti, eemantojeet to walstibu, kas jums fataisita! (Matt. 25, 34.) Af preeks bes mehra!" — —

A. L.

Zscha mi h fla.

Grahbeklis man raddineeks,
Un es pats leels nebehdeeks.
Zeets no prahtha, zeets no meefas,
Wissu zehrtu nohst no teefas.
Sahli ne taupu, neds graudu,
Lai mans faimineeks dabbu naudu;
Jo, fo esmu strahdajis,
To wisch atkal sanehmis.
Blehdibu gan retti darru,
Bet dauds labbu atnest warru.
Loherpmi sahli, sirgeem feenu,
Maisi zilwekeem aissewennu

Gohdaju lihds rubbenam
Semnekeem un kundiskam.
Bet ko pelnijs, pats ne baudu;
Tomehr es pahr to ne raudu,
Mannim preeks par gitteem strahdaht
Un teem labbu dsihwi gahdaht.
Lik kad seemas laizinsch nahk,
Lad man dusseschana saht.
Sakki, semneeks, nu to wahrdu,
Kas man irr, un turr' man gahrdu,
Jo bes mannis ne warr buht,
Neds pee pilnas klethes kluht.

Rln.

Schahs muhsu awihses abbas preefchajas lappas, fur ta jauka mahziba eekschä, kà semme ja-apstrahda, arri fewischki warr dabbuht pirk par 5 kap. fudr., Rihgä pee Sundereelas, schehliga Elsterkunga Bornhaupta nammä.

Sinna, zif naudas 10. Awril-mehn. deenâ 1834 eeksch Rihges mafaja par daschahm prezzehm.

Mafaja:	Sudr. naudâ. Rb. K.	Mafaja:	Sudr. naudâ. Rb. K.
Par		Par	
1 puhru rudsu, 116 mahrzinus smaggū	1 50	1 pohdu (20 mahrzineem) wasku	5 —
— meeschu, 100 mahrzin. smaggū	1 —	tabafa = = = = =	— 90
— kweeschu, 128 mahrzin. smaggū	1 30	fweesta = = = = =	2 30
— ausu = = = = = =	— 70	dselsses = = = = =	— 65
— sirau = = = = = =	1 30	linnu, frohna = = = = =	2 80
— rupju rudsu = miltu = =	1 40	— brakka = = = = =	2 50
— bihdeletu rudsu = miltu = =	1 70	kannepu = = = = =	— 60
— bihdeletu kweeschu = miltu = =	2 20	schkihtu appinu = = = = =	3 50
— meeschu = putraimu = = =	1 50	neschkihtu jeb prezzes appinu	2 30
— eesala = = = = = =	1 5	muzzu filku, eglu muzzâ = =	4 75
— linnu = sehklas = = = =	2 50	— lasdu muzzâ = =	5 —
— kannepu = sehklas = = = =	1 20	smalkas sahls = = = = =	4 —
1 wesumu feena, 30 pohdus smaggū	2 50	rupjas baltas sahls = =	4 25
barrotu wehrschu gallu, pa pohdu =	1 —	— wahti brandwihna, pussdegga =	9 50
		diwdeggä =	12 50

Weenu fudraba rubli warreja dabbuht par 361 $\frac{1}{4}$ kapeikeem warra naudas.

Lihds 10. Awril pee Rihges irr atnahkuschi 71 kuggi un aissbraukuschi 3. 7
,, 30. Merz pee Leepajas irr „ 28 „ „ „ 20.

Brihw driskeht. No juhrmallas-gubbernemantu augstas waldischanas pusses:

Dr. C. E. Mapiersky.